

ULUSAL MESLEK STANDARDI

EKSKAVATÖR OPERATÖRÜ SEVİYE 3

REFERANS KODU/

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/

MESLEK:	EKSKAVATÖR OPERATÖRÜ
SEVİYE:	Seviye 3
REFERANS KODU:	
STANDARDI HAZIRLAYAN KURULUŞ(LAR):	Yüklenici Kululuş:Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES) Yardımcı Kuruluş: İş Makinaları Mühendisleri Birliği (İMMB)
STANDARDI DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ:	
MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİH/ SAYI:	
RESMİ GAZETE TARİH/SAYI:	
REVİZYON NO:	00

ÖNSÖZ

Ekskavatör Operatörü (Seviye 3) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Standart taslağı, MYK Yönetim Kurulunun 29.05.2008 tarih ve 2008/22 sayılı kararı ile görevlendirilen Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES) tarafından, işbirliği protokolü imzaladığı yardımcı kuruluş İş Makineleri Mühendisleri Birliği (İMMB) ile birlikte hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak hakkında sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış ve görüşler değerlendirilerek taslak üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai taslak MYK İnşaat Sektör Komitesi tarafından incelenip, değerlendirildikten ve Komitenin uygun görüşü alındıktan sonra, MYK Yönetim Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararı ile onaylanarak Resmi Gazete’de yayımına karar verilmiştir.

Standartın hazırlanması, görüş bildirilmesi, incelenmesi ve doğrulanmasında katkı sağlayan kişi, kurum ve kuruluşlara¹ görüş ve katkıları için teşekkür eder, yararlanabilecek tüm tarafların bilgisine sunarız.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

¹ Standart hazırlama sürecine katkı verenler ekte yer almaktadır.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI	8
2.1. Meslek Tanımı	8
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	8
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler	8
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat	9
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları	9
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	9
3. MESLEK PROFİLİ	10
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	10
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	18
3.3. Bilgi ve Beceriler	20
3.4. Tutum ve Davranışlar	21
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	22

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR**ATAŞMAN:****LASTİK HAVA BASINCI:****YÜRÜME TEKERİ:****HAVA FİLTRESİ:****BIÇAK:****RİPER:** Zemini derin kazmaya yarayan kazıcı**KULE FRENİ:****KUMANDA KOL:****TEPE LAMBASI:****EMNİYET KOLU:****PARK FRENİ:****GER VİTES KORNASI:****HİDROLİK MOTOR:****POMPA:****SOĞUTMA SİSTEMİ:****KARTER HAVALANDIRMALARI:****KOVA:****BIÇAK TIRNAKLARI:****AŞINMA PLAKALARI:****RİM DİŞLİSİ:****BAĞLAMA CİVATASI:****MAKARA:****İSTİKAMET TEKERİ:****BAKIM CETVELİ:****GALSÖRLÜK:****KUMANDA LEVYESİ:**

TURBO ŞARJER:**AYNA:**

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Bir veya birden fazla sağlık ve güvenlik tehlikesine karşı korunmak için kişilerce giymek, takılmak veya taşınmak amacıyla tasarlanmış herhangi bir cihaz, alet veya malzeme; kişiyi aynı anda bir veya daha fazla muhtemel risklere karşı korumak amacıyla üretici tarafından bir bütün haline getirilmiş birçok cihaz, alet veya malzemeden oluşmuş bir donanım; belirli bir faaliyetin yapılması için korunma amacı olmaksızın, taşınan veya giyilen donanım ile birlikte kullanılan, ayrılabilir veya ayrılamaz nitelikteki koruyucu cihaz, alet veya malzeme.

KKD'nin rahat ve işlevsel bir şekilde çalışması için gerekli olan ve sadece bu tür donanımlarla kullanılan değiştirilebilir parçaları da KKD sayılır (Tanım: Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği).

1. GİRİŞ

Ulusal meslek standartlarının hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler belirlenmiştir. Buna göre meslek standardı;

- İş analizine dayanır.
- Hazırlama sürecine, ilgili sosyal tarafların etkin katılımı, görüş ve katkılarının alınması esastır.
- Mesleğin yeterlilik seviyesi itibarıyla kişinin yürütmesi gereken asgari görevleri, sahip olması gereken bilgi, beceri ve davranışları açıkça ifade eder.
- Mesleki yeterlilik seviyelerini² yansıtır ve bu seviyeler uluslararası yeterlilik seviyelerine uygun olarak belirlenir.
- Mesleki alanla ilgili idari ve teknik gereklilikleri içerir.
- Mesleki alanla ilgili sağlık, güvenlik ve çevre koruma konularındaki gereklilikleri içerir.
- Açık ve anlaşılır şekilde yazılır.
- Açık ya da gizli ayrımcılık unsurları içermez.

Meslek standartları başta çalışanlar, eğitimciler ve işverenler olmak üzere, ilgili bütün kesimlere, bir mesleğin başarı ile yürütülebilmesi için gerekli olan nitelikler ve o meslekte yeterlilik belgesi alabilmek için yapılacak sınavlara temel teşkil edecek başarımlı ölçütleri hakkında fikir vermektedir.

Ulusal meslek standartları sektörün ihtiyaçları ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda ve sektörden gelen talepler ve iş piyasasının ihtiyaçları esas alınarak en geç beş (5) yılda bir yeniden değerlendirilir.

² Seviyelere ilişkin açıklayıcı bilgi Mesleki Yeterlilik Kurumu web sayfasında ve meslek standardı hazırlayan kuruluşlar için geliştirilen rehberde verilmiştir.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Ekskavatör operatörü, operatör yardımcısı olarak en az 2 yıl iş makinelerinde çalışmış olan veya “G” sınıfı sürücü belgesine sahip kendi başına, en az altı ay içerisinde, ekskavatör denilen araç ile; her türlü arazide çeşitli ölçüde kanal açma, dolmuş kanalları temizleme, kaya, toprak, hafriyat, kil, cevher, kum, çakıl ve benzeri malzemelerin kazılması, yığılması, doldurulması, boşaltılması, gerektiğinde araçlara yüklenmesi işlemini ekonomik, emniyetli bir şekilde gerçekleştirme, ekskavatörün bakımı, kontrolünü yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Ekskavatörler;

A.yürüyüş şekillerine göre

1. Paletli

2. Lastik tekerlekli

B. çalışma sistemlerine ve kullanılan ataşman tiplerine göre ekskavatör çeşitleri

— kavram kısıkaçlı kova. (klemşel)

— çekme kova. (draglayn)

— kürek öne çalışan kova (şovel)

— ters kova. (beko)

— ters, düz kovalı

— teleskopik

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 88 : 8332

ISCED 97 : 840

NACE Rev.2 : 43.99

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

4857 Sayılı İş Kanunu

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Makine Emniyeti Yönetmeliği

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 42 inci maddesi gereği, iş makinelerinin (ekskavatör, yükleyici (loder), forklift, , greyder, dozer, vinç vb.) sürücüleri ve operatörlerinin eğitimleri ve eğitim sonunda yapılan sınavda başarılı olanların sertifikaları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi kurumlarca veya 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında bulunan özel öğretim kurumlarınca verilir.

İş Makineleri kullanım (operatörlük) sertifikası alabilmek için 18 yaşını bitirmiş olmak, en az ilköğretim okulu mezunu (4306 sayılı kanunun uygulanmasından önce mezun olanların ilkokul mezunu) olmak, operatörlük yapmasına engel sağlık problemi olmadığına dair raporu olmak ve adli sicil kaydı olmamak koşulları vardır.

G sürücü belgesi iş makinesi operatörlük belgesi olanların Taşıt Trafiğine açık olan yollarda İş Makinesi kullanabilmek için almaları zorunlu ehliyettir.

Operatörlük sertifikasını almış olanlar G sınıfı sürücü belgesi almak isteyenler:

- A1,A2, B, C, D, E, F sınıfı sürücü belgesi bulunanlar, iş makinesi kullanma sertifikası (operatörlük belgesi) ile trafik tescil kuruluşlarına müracaat etmeleri,
- Yukarıda bahsedilen sürücü belgesi bulunmayanların ise, iş makinesi kullanma sertifikasıyla (operatörlük belgesi) motorlu taşıt sürücüleri kurslarına müracaat ederek Trafik ve Çevre Bilgisi dersi ile İlk Yardım derslerine devam ederek sınav sonucu G sınıfı sertifika almaları ve bu sertifikalarını G sınıfı sürücü belgesine dönüştürmek üzere trafik tescil kuruluşlarına müracaat etmeleri gerekmektedir.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Ekskavatör operatörü çalışmalarını araç içerisinde ve açık havada yürütür. Çalışma ortamı tozlu ve gürültülüdür.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Ekskavatör Operatörü;

- Çalışma kanunun izin verdiği yaşta (ülkemizde 18- 65 yaş) olmak
- Konusunda ve iş güvenliği eğitimi almış olmak.
- Operatörlük belgesine sahip olmak.
- Meslek içi eğitime tabi tutulmuş olmak.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İşe Hazırlık Yapmak (devamı var)	A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini almak	A.1.1	İş sağlığı ve güvenliği için gerekli KKD'ları (Baret, iş tulumu, eldiven, çelik burunlu ayakkabı, toz maskesi, kulaklık) kullanır.
				A.1.2	İlk yardım çantası ve yangın söndürücü bulundurur.
				A.1.3	İletişim araçlarını (telsiz, telefon v.b.) yanına alır.
				A.1.4	Kazaya sebebiyet verecek davranışlardan kaçınır; iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan önlemlere dikkat eder.
		A.2	Yapılacak iş ile ilgili olarak yetkiliden bilgi almak	A.2.1	İlgili amirinden sözlü ya da yazılı olarak yapacağı işle ilgili bilgi alır.
		A.3	Makinenin teknik özellikleri ile ilgili bilgi sahibi olmak	A.3.1	Kullanacağı makinenin operatör el kitabını okur.
				A.3.2	Makinenin kullanımıyla ilgili eğitimlere katılır.
		A.4	Makine ve kumandalarını kullanmayı öğrenmek	A.4.1	Boş emniyetli bir alanda uygulama yapar.
				A.4.2	Usta öğreticiden eğitim alır.
		A.5	Çalışma alanının güvenlik açısından kontrolünü yapmak	A.5.1	Çalışacağı sahanın gözle kontrolünü yapar, Çalışmaya başlamadan önce çalışacağı sahada kimsenin olmadığından emin olur.
				A.5.2	Çalışacağı çevreyi tanır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İşe Hazırlık Yapmak	A.6	İşe uygun makine ataşmanlarını seçmek, bu ataşmanları sökmek ve takmak veya sökülmesine ve takılmasına yardımcı olmak	A.6.1	Uygun ataşmaları seçer ve fonksiyonlarını tanır.
				A.6.2	Ataşmanları söker ve takar veya takılıp, sökülürken ilgili kişiye yardımcı olur.
		A.7	Çalışma ortamı ile ilgili oluşabilecek tehlikelere (zehirli maddeler ve vb. gazlar, emisyon gazları, egzoz gazı) karşı önlemler almak veya alınmasını sağlamak.	A.7.1	Kapalı alanda çalışması halinde çalışma ortamının havalandırılmasını sağlar.
				A.7.2	Konu ile ilgili yasal talimatlara uyar.
				A.7.3	Gerekli hallerde yetkilileri konu hakkında bilgilendirir.
		A.8	Çalışma zeminini kontrol etmek, zemin eğimleri hakkında kendisine verilen talimatlara uymak	A.8.1	Zemin hakkında bilgi sahibi olur.
				A.8.2	Çalışılan sahada yer altı ve yerüstünden geçen enerji hatları, yüksek gelirim hatları (doğalgaz elektrik ve su hattı vb.)konusunda yetkiliden bilgi alır.
		A.9	Çalışma zemininin tesviyesinin yapılmasını sağlamak.	A.9.1	Kendine verilen sözlü ya da yazılı talimatlara uyar.
				A.9.2	Bitki toprağının tesviyesini yapar, depolanmasını sağlar.
		A.10	Yapacağı işin niteliğine göre uygun koruyucu ekipmanı seçmek	A.10.1	Derinlik ve eğimlere uygun koruyucu ekipman seçer.
				A.10.2	Muhafazayı kontrol eder.
		A.11	Aynı sahada çalışacak diğer iş makinesi operatörleri ile koordineli çalışmak.	A.11.1	İşe başlamadan önce diğer operatörlerle bilgi alışverişi yapar.
				A.11.2	Gerekli durumlarda sesli ve ışıklı ikazları kullanır.
		A.12	Çalışacağı zemine göre hava basıncı / palet ayarı yapmak	A.12.1	Katalogda belirtilen değerlere göre lastiklilerde lastik hava basıncını, paletlilerde palet gergi ayarını kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Ekskavatörün Genel Kontrolünü Yapmak (devamı var)	B.1	Ekskavatörün günlük ve periyodik bakımının yapılmasını sağlamak (devamı var)	B.1.1	Günlük ve periyodik bakımlarını takip eder.
				B.1.2	Bakım onarım kitapçığını okur.
				B.1.3	Her türlü yağın kontrolünü yapar.
				B.1.4	Hava filtrelerini kontrol eder. Gereği halinde değiştirilmesini sağlar.
				B.1.5	Aküyu kontrol eder.
				B.1.6	Lastiklilerde lastik hava basıncını, paletlerde yürüyüş takımlarını kontrol eder.
				B.1.7	Sıvı sızıntılarını (yağ, mazot ve antifiriz kaçaklarını) kontrol eder.
				B.1.8	Ekskavatör kovasının ve kova tırnaklarının kontrolünü yapar.
				B.1.9	Makine çalıştırılmadan tüm göstergelerin kontrolünü yapar.
				B.1.10	Makineyi çalışma sıcaklığına gelene kadar ısıtır. Gazı arttırarak hareketli aksamaların çalışıp çalışmadığını kontrol eder.
				B.1.11	Emniyet ekipmanlarını (kule freni, emniyet kolu servis ve park freni geri vites kornası, tepe lambası) kontrol eder.
				B.1.12	Lastik tekerleklielerde bijonları, paletlilerde makara ve şase cıvatarlarını kontrol eder. Gevşekse sıkılmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Ekskavatörün Genel Kontrolünü Yapmak (devamı var)	B.1	Ekskavatörün günlük ve periyodik bakımının yapılmasını sağlamak	B.1.13	Kumanda kol ve pedallarını kontrol eder.
				B.1.14	Hidrolik motor ve pompa bağlantılarını kontrol eder.
				B.1.15	Soğutma sistemlerini kontrol eder.
				B.1.16	Hidrolik ve yakıt sistemlerini ile karter havalandırmalarını kontrol eder.
				B.1.17	Kova, bıçak tırnaklarının, aşınma plakalarını kontrol eder.
				B.1.18	Makinenin aynalarını kontrol eder.
				B.1.19	Makara ve istikamet tekeri bağlama cıvatalarının, rim dişlisini (cerin dışındaki) kontrol eder. Gereği halinde sıkılmasını sağlar.
				B.1.20	Motor, kulak takozları, bağlama cıvatalarını kontrol eder. Gerekli hallerde sıkılmasını sağlar.
				B.1.21	Basit arıza ve eksiklikleri giderir. Büyük arıza ve eksiklikleri yetkiliye bildirir.
				B.1.22	Bakım ve kontrol kayıtlarını tutar. Bakım cetvelini sürekli kabinde bulundurur.
		B.2	İş bitiminde makineyi park etmek (devamı var)	B.2.1	Makinede kırık, çatlak, yağ, su ve yakıt sızıntılarının olup olmadığına bakar. Makinenin yürüten aksamalarını kontrol ederek gevşeyen cıvataları sıkar.
				B.2.2	Hava filtresini kontrol eder.
				B.2.3	Gresörlüklerin kontrolünü yapar. Bakım katalogunda belirtilen miktarlarda gresle yağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Ekskavatörün Genel Kontrolünü Yapmak	B.2	İş bitiminde makineyi park etmek	B.2.4	Akaryakıt ikmali yapar. Yakıt miktarını amirine bildirir.
				B.2.5	Kumanda levyesini ve fren ayarlarını kontrol eder.
				B.2.6	Aracı düzgün bir şekilde park eder.
				B.2.7	Makinenin düz bir zeminde – uygun yerde emniyetli bir şekilde (hırsızlık- sel tehlikesi – heyelana karşı –trafiği engellemeyecek) park eder.
				B.2.8	Makineyi küçük vitese takar.
				B.2.9	Frenleri kilitler ve park freni uygular.
				B.2.10	Lastiklilerde lastikleri / Paletlilerde paletleri takozlar.
				B.2.11	Kova ve ataşmanları park durumunda bırakır.
		B.3	Proje sonunda makineyi depolamak	B.3.1	Basınçlı yıkama makinesi ile makineyi temizler.
				B.3.2	Makineyi askıya alır, şase altına takoz koyar.
				B.3.3	Aküyü söker.
				B.3.4	Yakıt deposunu doldurur.
				B.3.5	Makine kabinini ve akü devre kesiciyi kilitler, anahtarlarını yanına alır.
				B.3.6	Genel durum hakkında yetkiliye rapor verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Zeminleri Kazmak, Gevşek ya da Kazılmış Malzemeyi Yığmak veya Yükleme – vb – İşlerini Yapmak (devamı var)	C.1	Projeye göre yapacağı işleri gözden geçirmek	C.1.1	İstenilen zemini kazmak, kazan hafriyatı-malzemeyi kenara yığmak veya yüklemek.
				C.1.2	Kazıma işini emniyetli bir şekilde, çalışma el kitabında verilen tekniklere uygun bir şekilde gerçekleştirmek.
		C.2	Çalışma sahasının uzak olması halinde makineyi başka araç yardımı ile nakletmek	C.2.1	Makineyi taşıyacak aracın şoförüne makinenin ağırlığını bildirir.
				C.2.2	Makine dizaynına uygun tırmanabileceği rampayı seçer.
				C.2.3	Rampanın emniyetli bir şekilde tespitlendiğinden emin olur.
				C.2.4	Rampanın temiz olduğundan kaygan olmadığından emin olur.
				C.2.5	Rampaya çıkmadan önce uygun manevra koşullarını sağlar.
				C.2.6	Yükleme yapılabilmesi için elle varsa üst şaseyi alt şaseye bağlayan kilit pimini yerinden çıkarır.
				C.2.7	Makinenin indirilip bindirilirken emniyet tedbirlerini alır. Bu işlemi yaparken makineyi düşük hızla kullanır.
				C.2.8	Makine indirilip bindirilme esnasında yön gösterici kişi ile birlikte çalışır.
				C.2.9	Nakliye pozisyonuna alarak Makineyi yükledikten sonra kule pimini takılması sağlar. Üst şaseyi sabitlet ve ataşmanları nakil konumuna getirir.
				C.2.10	Park frenini uygular ve takoz koyarak bağlama işlemini yapılmasını sağlar.
				C.2.11	Eksoz borusu çıkış ağzını turbo şarjerin rüzgârla harekete geçmemesi ve rutubet almaması için kapatır.
				C.2.12	Lastiklilerde, makinenin karayolunda da yürüterek nakil işlemini yapar. Trafik kanunlarına uyar ve teknik katalogda belirtilen yürütme tekniklerine ve koşullarına uyar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Zeminleri Kazmak, Gevşek ya da Kazılmış Malzemeyi Yığmak veya Yükleme – vb – İşlerini Yapmak (devamı var)	C.3	Kazıma işlemini yapmak	C.3.1	Arazi koşullarına uygun olarak, makineyi çalışma pozisyonuna alır.
				C.3.2	Yapılacak işe uygun ataşmanları takar.
				C.3.3	Çalışma tekniğine uygun olarak makineyi yanaştırır.
				C.3.4	Makinenin dönüş sistemlerini, yürüyüş sistemlerini, fren sistemlerini ve kaldırma ve çekme-sürüme sistemlerini kontrol eder.
				C.3.5	Kovayı kaldırır, Makineyi aynaya yanaştırır.
				C.3.6	Aynada şapka oluşumu yar oluşumunu ve göçük olma ihtimali olup olmadığını kontrol eder ve aynayı tarar.
				C.3.7	Ocaklardan kum ve çakılı çıkarır.
		C.4	Yükleme işlemi yapmak	C.4.1	Yükleme yapacağı araçların kova mesafesine yaklaşmasını sağlar.
				C.4.2	Kovayı malzemeyle doldurur, Malzemeyi araçlara yükler. Araçtaki havaaleli malzemeyi düzeltir.
				C.4.3	Makinenin çalışma konumunu değiştirir.
				C.4.4	Çalışma bitiminde makineyi park eder. Operatör kabinini temizler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Zeminleri Kazmak, Gevşek ya da Kazılmış Malzemeyi Yığmak veya Yükleme – vb – İşlerini Yapmak	C.5	Kanal açma işlemini yapmak	C.5.1	Topografa aplikasyon (uygulama) yaptırır.
				C.5.2	Kanal ölçüsüne uygun ataşmanı seçer
				C.5.3	Çalışılacak alandan hat (Elektrik, Doğalgaz, Su, Telefon v.b.) geçip geçmediği kontrol eder.
				C.5.4	Zeminin sert olması durumunda zemini yumuşatır; yumuşatılmasını sağlar.
				C.5.5	Projeye uygun ölçülerde açma (kanal, temel vb.) işlemini gerçekleştirir
		C.6	Temel açma işlemini yapmak	C.6.1	Projeye uygun kova ve ataşman seçerek temel açma işlemini gerçekleştirir.
		C.7	Karayolları ve demiryolları yolları işlerini yapmak		
		C.8	Binaları yıkmak	C.8.1	İşveren tarafından tüm emniyet tedbirlerinin alındığına emin olur.
				C.8.2	Yıkıma uygun yerden başlamak ve konumunu ona göre ayarlamak.
				C.8.3	Çevrede kimse olmadığına emin olmak.
		C.9	Gölet ve baraj yapım işlerinde çalışmak	C.9.1	Proje uygun olarak gölet ve baraj yapım işlerinde çalışır.
		C.10	Kazılan malzemeleri depolamak	C.10.1	Gösterilen uygun alana malzemeyi depolar.
		C.11	Farklı ataşmanlarla ihtiyaca göre farklı işlemler yapmak	C.11.1	İşlere uygun ataşmaları seçer ve kullanır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Mesleki Gelişime İlişkin Faaliyetleri Yürütmek	D.1	Yardımcı elemanlara eğitim vermek	D.1.1	Yardımcı elemanların makineyi ve fonksiyonlarını tanımasını sağlamak.
				D.1.2	Bakımların doğru yapıldığından emin olmak.
		D.2	Meslekle ilgili toplantı, seminer vb. faaliyetlere	D.2.1	Meslekle ilgili yayınları, teknolojik gelişmeleri izler.
		D.3	Meslekle ilgili hizmet içi eğitim, işbaşı eğitim vb faaliyetlere katılmak	D.3.1	İşletmeye bağlı çevre kirliliğini önlemek için kendi meslek alanında aktif çaba gösterir.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Açıkağızlı anahtar takımı
2. Antifriz
3. Ataşmanlar
4. Balyoz
5. Baret
6. Bijon anahtarı
7. Boru anahtarı
8. Çekiç
9. Çelik çeki halatı, gergi halatları
10. El feneri
11. Filtre sökme takma aparatı
12. Filtreler
13. Hidrolik Kriko
14. Huni
15. İlk yardım çantası
16. İş kıyafeti
17. Kazma (Atölye)
18. Kürek
19. Lastik hava basınç saati
20. Lastik koruyucu zinciri
21. Levye
22. Lokma takımı
23. Madeni yağlar, hidrolik
24. Mazot
25. Pense takımı, çektirmeler
26. Pürmüz
27. Reflektör
28. Seyyar lamba
29. Sigorta, üstüğü
30. Su ve temizlik bezi
31. Takoz
32. Telefon

33. Telsiz
34. Tornavidalar
35. Trafik ikaz lambası (yanıp sönen)
36. Yağ ve gres pompası
37. Yağdanlık
38. Yangın söndürücü
39. Yedek Ampul
40. Yıldız anahtarlık

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Araç, gereç ve ekipman (hidrolik/pnömatik/elektro hidrolik/ hidrostatik) bilgisine sahip olmak
2. Çevredeki çeşitli uyarıcıları aynı anda algılayabilmek
3. Ekip içinde uyumlu çalışma yeteneğine sahip olmak
4. Ekskavatörün bütün aksamaları ve fonksiyonlarını bilmek
5. Elleri, gözleri ve ayaklarını eşgüdümle kullanabilmek
6. Fiziksel olarak sağlam bir yapıya sahip olmak
7. G sınıfı sürücü belgesine sahip olmak.
8. Gerekğinde gözlük-maske-eldiven kullanmak
9. Görsel yetenek ve öğrenme yeteneğine sahip olmak
10. İletişim yeteneğine sahip olmak
11. İlk yardım bilgisine sahip olmak
12. İş yeri çalışma kuralları bilgisine sahip olmak
13. İşçi sağlığı ve iş güvenliği bilgisine sahip olmak
14. Karar verme yeteneğine sahip olmak
15. Kazı malzeme bilgisine sahip olmak
16. Makinenin küçük arızalarını gidermek
17. Malzeme /el kitapları/yedek parça katalogları bilgisine sahip olmak
18. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisine sahip olmak
19. Mesleki mekanik bilgisine sahip olmak
20. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgileri takip etmek

21. Mesleki terim bilgisine sahip olmak
22. Ölçme bilgisine sahip olmak
23. Periyodik bakımlarını yapmak ve yaptırmak
24. Trafik bilgisine sahip olmak
25. Yedek parça bilgisine sahip olmak

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Çalışkan olmak
2. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
3. Detaylara özen göstermek
4. Dikkatli, sorumlu, tedbirli olmak ve mekaniğe ilgi duymak
5. Dürüst ve dikkatli olmak
6. Enerjik olmak
7. İnsan ilişkilerine özen göstermek
8. İş disiplinine sahip olmak
9. İş güvenliğine dikkat etmek
10. İş yeri çalışma prensiplerine uymak
11. İş yerine ait tüm malzemelerin kullanımında azami özen göstermek
12. Kaliteye dikkat etmek
13. Meslek ahlakına sahip olmak
14. Planlı ve organize olmak
15. Soğukkanlı ve sabırlı olmak
16. Sorumluluk sahibi olmak
17. Temiz ve titiz olmak
18. Yeniliklere açık olmak
19. Zamanı iyi kullanmak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Ekskavatör Operatörü meslek standardına göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme yöntemi:

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirmeye ilişkin Yönetmelik çerçevesinde yürütülür.

EK:

“EKSİKAVATÖR OPERATÖRÜ ”				
MESLEK STANDARDI ÇALIŞMASINA KATKIDA BULUNANLAR				
MESLEK STANDARDI HAZIRLAYAN KURULUŞUN MESLEK STANDARDI HAZIRLAMA EKİBİ				
	ADI SOYADI	MESLEĞİ/GÖREVİ	KURUM/ FİRMA	İL
1	H.Necati ERSOY	Genel Sekreter	İNTES	ANKARA
2	Aslı KARATEKİN	İstatistikçi	İNTES	ANKARA
3	Dr. Aytekin AKAGÜN	İnşaat Mühendisi	İNTES	ANKARA
4	Gülesen KURU	İşletme-Uzman	İNTES	ANKARA
5	Sevil Buket ATAR	İnşaat Teknikeri	İNTES	ANKARA
MESLEK STANDARDINI HAZIRLAYAN TEKNİK ÇALIŞMA GRUBU ÜYELERİ				
1	Sabri ERGÜN		Attila Doğan İnş. ve Tes. A.Ş.	ANKARA
2	Hakan ÇELİKER	Servis Müdürü	Düzen Makine-LIBHERR-İMMB Üyesi	ANKARA
3	Murat ÇOŞKUN	Mühendis	Güriş İnş. ve Müh. A.Ş.-İMMB Üyesi	ANKARA
4	Metin ŞİMŞEK	Eğitim ve Dokümantasyon Müdürü	Hidromek	ANKARA
5	Kemal GİŞAN	Eğitim Sorumlusu	Hidromek SSH	ANKARA
6	Hüseyin ELGUŞ	Eğitim Sorumlusu	Hidromek SSH	ANKARA
7	Gülderen ÖÇMEN	Genel Sekreter	İMMB	ANKARA
8	İbrahim ANLAŞ	Teknik Öğretmen	İMMB	İSTANBUL
9	Eşref YILDIZ	Operatör	LIEBHERR	ANKARA
10	Levent ÇAKAR	Hafriyat Bölümü Ankara Bölge Satış Yöneticisi	LIEBHERR-İMMB Üyesi	İSTANBUL

11	Üzeyir AKSOY		Mesa Mesken San. A.Ş.	ANKARA
12	Ömer GÜVEN		Palet İnş.	ANKARA
13	Ali KARŞIGİL	Servis Başmühendisi	Pi Makine-İMMB Üyesi	ANKARA
14	Muammer Kıstı		Pi Makina	ANKARA
15	Mürsel YILDIZ		Pi Makina	ANKARA
16	R.Basri BALOĞLU		Türkiye Yol-İş Sendikası	ANKARA

“ESKAVATÖR OPERATÖRÜ” MESLEK STANDARDI ÇALIŞMASINA GÖRÜŞ ALMAK İÇİN BELİRLENEN FİRMA VE KURUMLAR³		
<u>SEKTÖR: İNŞAAT</u>		
	KURUM / KURULUŞ / FİRMA	İL
1	ASO (Ankara Sanayi Odası)	ANKARA
2	ATO (Ankara Ticaret Odası)	ANKARA
3	BAYINDIRLIK ve İSKAN BAKANLIĞI (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü)	ANKARA
4	BAYINDIRLIK ve İSKAN BAKANLIĞI (Yüksek Fen Kurulu)	ANKARA
5	ÇEVRE ve ORMAN BAKANLIĞI	ANKARA
6	ÇSGB (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)	ANKARA
7	ÇSGB Çalışma Genel Müdürlüğü	ANKARA
8	ÇSGB ÇASGEM(Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi)	ANKARA
9	ÇSGB İSGGM(İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)	ANKARA
10	ÇSGB İŞKUR(Türkiye İş Kurumu)	ANKARA
11	ÇSGB SGK(Sosyal Güvenlik Kurumu)	ANKARA
12	ÇSGB SSK(Sosyal Sigortalar Kurumu) Sigorta İşleri Genel Müdürlüğü	ANKARA
13	DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu)	İSTANBUL
14	DSİ (Proje ve İnşaat Dairesi)	ANKARA
15	HAK-İŞ Konfederasyonu	ANKARA
16	İNİŞEV-TÜRKİYE İNŞAAT VE TESİSAT İŞÇİLERİ EĞİTİM VAKFI	ANKARA
17	İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI	ANKARA / İSTANBUL
18	İNTES ÜYE FİRMALARI	
19	İSO (İstanbul Sanayi Odası)	İSTANBUL
20	İTO (İstanbul Ticaret Odası)	İSTANBUL
21	MAKİNE MÜHENDİSLERİ ODASI	ANKARA / İSTANBUL

³ Kurumlar alfabetik sıraya göre düzenlenmiştir.

22	MEB (Milli Eğitim Bakanlığı)	ANKARA
23	MEB Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı EARGED	ANKARA
24	MEB-Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü	ANKARA
25	MEB-Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	ANKARA
26	MEGEP	ANKARA
27	MEKSA VAKFI (Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı)	ANKARA
28	MESS	İSTANBUL
29	MESS EĞİTİM VAKFI	ANKARA
30	MÜSİAD	ANKARA
31	TCDD (Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları)	ANKARA
32	TCK (Karayolları Genel Müdürlüğü)	ANKARA
33	TESK (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)	ANKARA
34	TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)	ANKARA
35	TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)	ANKARA
36	TSE (Türk Standartları Enstitüsü)	ANKARA
37	TÜRK MÜŞAVİR MÜHENDİSLER VE MİMARLAR BİRLİĞİ-TMMMB	ANKARA
38	TÜRKAK	ANKARA
39	TÜRK-İŞ (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)	ANKARA
40	TÜRKİYE İNŞAAT MÜTEAHHİTLERİ İŞVEREN SENDİKASI (TİM-SE)	ANKARA
41	TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ-TMB	ANKARA
42	TÜRKİYE RESMİ SEKTÖR İNŞAAT MÜTEAHHİTLERİ İŞVEREN SENDİKASI TÜRK-İNŞA-	ANKARA
43	TÜSİAD	İSTANBUL
44	ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	ANKARA
45	ULAŞTIRMA BAKANLIĞI DHMİ	ANKARA
46	ULAŞTIRMA BAKANLIĞI DLH	ANKARA
47	TÜRKİYE YOL-İŞ SENDİKASI	ANKARA

48	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (YÖK)	ANKARA
	ÜNİVERSİTELER	
49	Boğaziçi Üniversitesi – İnşaat Mühendisliği Fakültesi	İSTANBUL
50	Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi	ANKARA
51	İTÜ (İstanbul Teknik Üniversitesi) İnşaat Fakültesi	İSTANBUL
52	KTÜ (Karadeniz Teknik Üniversitesi) – Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği	TRABZON
53	ODTÜ (Orta Doğu Teknik Üniversitesi) – Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	ANKARA
54	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ İnşaat Fakültesi	İSTANBUL
	MESLEĞE ÖZEL KURUM/KURULUŞLAR	
55	İMMB	ANKARA